

همکاری باکو و مسکو در توسعه میادین نفت و گاز خزر

روسای جمهوری آذربایجان و روسیه در یک ماه اخیر با انجام سفرهای متقابل، دو بار با یکدیگر دیدار کردند، محور اصلی گفت و گو سران دو کشور مشارکت در توسعه میادین نفت و گاز دریای خزر بود.

به گزارش آران نیوز، 'الهام علی اف' رئیس جمهوری آذربایجان دهم شهریور در جریان سفر به روسیه چند توافقنامه برای فعالیت مشترک و توسعه میادین نفت و گاز دریای خزر با مقامات مسکو امضا کرد.

بر اساس توافقنامه امضا شده میان شرکت دولتی نفت جمهوری آذربایجان (سوکار) و 'روس نفت'، این دو شرکت برای توسعه میدان 'قوشا داغ' جمهوری آذربایجان در 15 کیلومتری شمال شبه جزیره آبخرون' در دریای خزر همکاری خواهند کرد.

همچنین بر اساس این توافق، دو کشور تحقیقات مشترکی در مورد ظرفیت های نفت و گاز بخش کم آب دریا در شمال شبه جزیره آبخرون انجام خواهند داد. استفاده از تجهیزات و ماشین آلات روسیه در صنعت نفت و گاز خزر از جمله توافقات حاصله میان دو کشور بود.

** سفر پوتین به باکو

رئیس جمهوری روسیه نیز 28 سپتامبر (ششم مهرماه) در جریان سفرش به باکو، بار دیگر بر همکاری مشترک دو کشور در حوزه نفت و گاز دریای خزر تاکید کرد. 'ولادیمیر پوتین' در همین همایش اقتصادی در باکو گفت: این کشور و جمهوری آذربایجان بصورت فعال پروژه های مشترک در منطقه خزر اجرا خواهند کرد.

وی افزود: این پروژه ها در وهله اول شامل حوزه های حمل و نقل، استخراج نفت و گاز، محیط زیست و منابع زیستی است.

پوتین خاطر نشان کرد، در حال حاضر شرکت های انرژی روسیه در جمهوری آذربایجان فعالیت موفقیت آمیزی دارند و شرکت روس نفت و شرکت دولتی نفت جمهوری آذربایجان در آینده نزدیک فعالیت مشترک در راستای اجرای طرح اکتشاف نفت و گاز را آغاز خواهند کرد.

رئیس جمهوری روسیه افزود: کنوانسیون تعیین رژیم حقوقی دریای خزر فرصت های جدید همکاری متقابل و مفید ایجاد کرده است.

به گفته پوتین، شرکت 'لوک اویل' روسیه تا به حال در طرح های انرژی جمهوری آذربایجان نزدیک به چهار میلیارد دلار سرمایه گذاری کرده است.

لوک اویل در واقع اولین شرکت نفتی روسی است که بیش از 20 سال است در جمهوری آذربایجان فعالیت دارد.

** نگاهی به فعالیت لوک اویل در جمهوری آذربایجان

لوک اویل دومین شرکت بزرگ نفتی روسیه است. دفتر مرکزی این شرکت در شهر مسکو قرار دارد. اکثریت سهام این شرکت در اختیار 'واحد علی اکبروف' است. شرکت لوکاوایل فعالیت های نفت و گاز گسترده ای در بیش از 40 کشور جهان از جمله ایران دارد.

شرکت لوک اویل در سال 1991 تأسیس شد، زمانی که سه شرکت نفتی دولتی، توسط وزیر سابق نفت شوروی با هم ادغام شده و لوک اویل را تشکیل دادند.

علی اکبروف در آن دوره معاون اول وزیر نفت اتحاد جماهیر شوروی بود.

علی اکبروف تاجر و کارآفرین روس - آذربایجانی و بنیانگذار و مدیر عامل شرکت نفتی لوک اویل در کشور روسیه است.

او در سال 1950 در شهر باکو جمهوری آذربایجان به دنیا آمد، پدرش از اهالی آذربایجان ایران است. در آخرین رتبه بندی مجله 'فوربس'، علی اکبروف به عنوان هشتمین فرد ثروتمند روسیه، با سرمایه ای معادل 13.9 میلیارد دلار شناخته شد. وی هم اکنون در فهرست ثروتمندترین افراد جهان، رتبه 50 را به خود اختصاص داده است.

** فعالیت لوک اویل در جمهوری آذربایجان

لوک اویل فعالیت خود در جمهوری آذربایجان را از سال 1994 آغاز کرد، این شرکت در آن سال به پروژه توسعه میدان نفتی 'چراغ گونشلی آذری' پیوست که یکی از بزرگترین میادین نفتی این کشور در دریای خزر است.

این شرکت در توسعه میدان نفتی 'شاهدنیز'، به عنوان یک میدان گاز تغلیظ شده در آب های آذربایجان در جنوب غرب دریای خزر مشارکت دارد. شاهدنیز یکی از بزرگترین میادین نفت و گاز دنیاست که سرمایه های بین المللی بسیاری را به سوی خود جلب کرده است.

شاهدنیز میدان گازی است در جمهوری آذربایجان با مساحتی حدود 860 کیلومتر مربع که در بخش آذربایجان دریای خزر قرار گرفته است. این میدان 100 کیلومتر با باکو فاصله داشته و در عمق 700 متری دریا قرار دارد. کل حجم مخزن این میدان 1.2 تریلیون متر مکعب گاز است.

در سال 1996 یک موافقتنامه 40 ساله تولید مشترک با امکان گسترش 12 سال دیگر امضا شد و تولید میدان از سال 2001 آغاز و در سال 2006 اولین حجم گاز از این میدان تولید شد.

** سهم 10 درصدی لوک اویل از میدان شاهدنیز

شرکای لوک اویل در این میدان گازی کنسرسیومی از شرکتهایی چون 'بی پی' 28.83 درصد، 'TPAO' 19 درصد، 'پتروناس' 15.5 درصد، 'سوکار' 10 درصد، لوک اویل 10 درصد، 'نیکو' 10 درصد و 'SGC' 6.67 درصد، مشارکت دارد.

فاز یک این میدان در حال حاضر در حال تولید گاز است و این گاز از طریق خط لوله باکو-تفلیس-ارزوم به خریداران منتقل می شود، در حالی که هیدروکربن های این میدان از طریق خط لوله نفتی باکو-تفلیس-جبهان به مقصد می رسد.

توسعه فاز 2 میدان شاهدنیز در سال 2013 آغاز شد و انتظار می رود تولید گاز آن برای تامین انرژی مورد نیاز اروپا استفاده شود.

در سال 2015 لوک اویل قراردادی با یک کنسرسیوم بانکی در باکو به امضا رساند تا بتواند برای توسعه فاز 2 این میدان یک میلیارد دلار وام 12 ساله دریافت کند.

** مذاکره برای توسعه میادین گازی امید و بابک

علی اکبروف رئیس شرکت لوک اویل روسیه خرداد ماه امسال از مذاکرات با شرکت دولتی نفت جمهوری آذربایجان - سوکار- درباره توسعه میادین گازی 'امید' و 'بابک' در دریای خزر خبر داد.

میادین گازی امید و بابک در 75 کیلومتری جنوب باکو و در دریای خزر قرار دارد.

حفاری اکتشافی انجام گرفته در زمان شوروی سابق در میدان امید لایه های حاصل خیز در این میدان را آشکار نکرد، ولی در سال 2009 میلادی در عملیات حفاری اکتشافی انجام گرفته با دستگاه های مدرن، گاز طبیعی در عمق شش هزار و 500 متری کشف شد.

در حال حاضر ذخایر میدان امید 200 میلیارد متر مکعب گاز طبیعی و نزدیک به 40 میلیون تن میعانات گازی تخمین زده می شود.

کارشناسان زمین شناسی جمهوری آذربایجان بر این باورند که میدان بابک نیز در رابطه با قرار گرفتن در مجاورت میدان امید دارای ذخایر گازی قابل توجه است.

** انتقال نفت از طریق خط لوله باکو نوروسیسک

تاریخ همکاری جمهوری آذربایجان و روسیه در حوزه انرژی در دریای خزر به اجرای بزرگترین طرح نفتی 'آذری چراغ گونشلی' جمهوری آذربایجان در خزر بر می گردد.

جمهوری آذربایجان در ماه سپتامبر سال 1994 میلادی اولین قرارداد نفتی پس از استقلال خود با شرکت های نفتی معروف جهان در خصوص اجرای طرح توسعه میادین نفتی

آذری چراغ گونشلی را امضا و کنسرسیوم شرکت های خارجی به پیمانکاری 'بریتیش پترولیوم' را برای اجرای این طرح تاسیس کرد. روسیه هرچند در این طرح نفتی مشارکت نداشت، ولی در سال 1996 میلادی میان این کشور و باکو توافقنامه انتقال نفت جمهوری آذربایجان از منابع دریایی و از طریق خط لوله باکو نوروسیسک را امضا کردند . بر اساس این توافق ، قرار شد سالانه نزدیک به سه میلیون بشکه نفت جمهوری آذربایجان از طریق این خط لوله 1347 کیلومتری از خاک روسیه به بندر نوروسیسک در دریای سیاه منتقل و به بازارهای جهانی صادر شود . شرکت 'ترانس نفت' روسیه، پیمانکار انتقال نفت جمهوری آذربایجان از طریق خط لوله باکو نوروسیسک است . با گسترش فعالیت های جمهوری آذربایجان در حوزه نفت و گاز در دریای خزر با همکاری شرکت های نفتی فراملی ، روسیه نیز به این روند پیوست . همکاری جمهوری آذربایجان و روسیه در بخش انرژی خزر، در بیست سال گذشته از این پروژه ها فراتر نرفت تا این که دو کشور در سال جاری میلادی تصمیم گرفتند فعالیت های مشترک را در توسعه میادین جدید در این دریا گسترش دهند .